

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

В.о. декана факультету Крохмальний Р. О.
“31” серпня 2023 року

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перечитування української класики

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.01 Українська мова та література</u> (назва спеціалізації)
освітня програма факультет	<u>Літературна творчість</u> <u>Філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

2023–2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Перечитування української класики** для студентів за напрямом підготовки 035 «Філологія» (спеціалізація 035.01 Українська мова та література, ОП Літературна творчість)

Розробник – **Лучук Тарас Володимирович**, доцент кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства, кандидат філологічних наук.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

_____ (Гнатюк М. І.)
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Робочу програму ухвалила Вчена рада філологічного факультету
Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року

Голова _____ (Крохмальний Р. О.)
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 035.01 Українська мова та література ОП Літературна творчість	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання — (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		7-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 1: 2

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Інтенсивний семінар (дисципліна на вибір) «Перечитування української класики» пропонує студентам-філологам четвертого року навчання відкрити репертуар нових прочитань канону рідної літератури та інтерпретативних стратегій щодо спадщини класиків від Сковороди, Котляревського, Шевченка і Гоголя через модернізм та авангард до авторів актуального літературного процесу. У фокус обговорення потрапляють інтертекстуальні зв'язки пізніших текстів зі своїми прототекстами, проблеми ідентичності, соціальної значущості, конфлікту високої та масової літератури, (авто)цензури, репресій, пам'яті та забуття, зміни ролі митця та рецептивного поля в українському літературному процесі XIX – початку XXI ст. Його мета – сформувати у студентів компетентне уявлення про те, як можна залучити широкий спектр літературознавчих методологій, відкритих гуманітарними школами Заходу і Сходу упродовж XX ст., до освоєння української літератури Нового часу і до моделювання її канону. Студенти матимуть нагоду випробувати й осмислити інструментарій феноменології, психоаналізу, (пост)структуралізму, семіотики, постколоніалізму та феміної критики, сприймаючи програмні твори української літератури як живу класику, в синтезі багатьох конкуруючих прочитань і проєкцій.

Мета курсу – акцентувати на основних тенденціях розвитку української літератури, показати, як вони пов'язані з історією, філософією та різними видами мистецтва, звернути увагу на проблему літературного канону, який неодмінно є суб'єктивним, залежним від цілої низки чинників.

Завдання:

- виробити навички аналізу й інтерпретації літературного твору та літературного процесу;
- усвідомити специфіку національних літератур та їх взаємодії;
- розвинути у студентів аналітичне та критичне мислення;
- розвинути вміння вести дискусію, працювати у групах,
- обґрунтовувати власну позицію та розуміти позиції й стратегії, відмінні від власної;
- уміти здійснювати пошук інформації та застосовувати її на практиці.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- основні твори, які потрапили в український літературний канон, а відтак у шкільну програму;
- естетичні, історичні, культурні критерії оцінювання й тлумачення канонічних текстів;
- основні типи художньої свідомості, сценарії літературної спадкоємності, потенціал новаторства;

вміти:

- представляти власні проєкти актуалізації обраного автора і тексту;
- застосовувати елементи інтегрованої дискусії;

дати оцінку щодо історичного місця та значення літературних творів, їх поетикальних та естетичних особливостей;

прочитувати українську літературу на тлі змінних літературознавчих конвенцій, які побороють одна одну, а часом зазнають несподіваного синтезу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поетика і риторика в дії.

Тема 1. Письмо як мистецтво. Уява й мислення. Образ і слово. Мислення образами. Творення образу. Усна традиція. Автор і читач. Концепція конкретно-історичного адресата тексту.

Рекомендована література:

- Шевельов Юрій. З історії незакінченої війни. Київ: Вид. "Києво-Могилянська академія", 2009.
- Еко Умберто. Роль читача: дослідження з семіотики текстів. Львів: Літопис, 2004.
- Павлишин Марко. Канон та іконостас. Київ:Час, 1997

Тема 2. Жанри літературного тексту. Вибір жанру. Композиція або структурний принцип організації тексту.

Рекомендована література:

- Даниленко Володимир. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. Київ: Акаддемвидав, 2008.
- Нич Ришард. Світ тексту: поструктуралізм і літературознавство. Львів: Літопис, 2007.
- Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.

Тема 3. Літературна есеїстика. Між нарисом і літературною критикою. Екфразя: опис творів мистецтва вербальними засобами.

Рекомендована література:

- Шевельов Юрій. З історії незакінченої війни. Київ: Вид. "Києво-Могилянська академія", 2009.
- Гусейнов Григорій. Незаймані сніги. Дніпропетровськ, 2010.
- Москалець Костянтин. Людина на крижині. Київ: Критика, 1999.

Змістовий модуль 2. Психологія творчості.

Тема 4. «Проза життя». Новий жанр: проза як «фікція». Оповідь від третьої та першої особи. Діалоги й монологи. Теорія тріллера.

Рекомендована література:

- Історії Літератури: Збірник статей. Київ: Смолоскип, Львів: Літопис, 2010.
- Павлишин Марко. Ольга Кобилянська : прочитання. Харків: Акта, 2008.
- Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.
- Матусяк Агнешка. Химерний Яцків. Львів: Піраміда, 2010.
- Еко Умберто. Роль читача: дослідження з семіотики текстів. Львів: Літопис, 2004.

Тема 5. Експериментальна проза. «Реалістична» техніка: гіперреалізм. Монтаж у модерній прозі.

Рекомендована література:

- Гусейнов Григорій. Незаймані сніги. Дніпропетровськ, 2010.
- Даниленко Володимир. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. Київ: Акаддемвидав, 2008.
- Нич Ришард. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство. Львів: Літопис, 2007.

Тема 6. Мистецтво поетичне. Засоби вираження та засоби увиразнення думки. Поетика і риторика, одержимість та імітація, безсюжетність і сюжет. Стилїстика поетичного мовлення. Пісенний текст: теорія шлягера. Поезія як перформенс: звучання поезії та мовчання поета.

Рекомендована література:

- Історії Літератури: Збірник статей. Київ: Смолоскип, Львів: Літопис, 2010.
- Моренець Володимир. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. Київ, 2002.
- Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.

Тема 7. Мистецтво драматичне. Драма як ритуал. Експериментальний театр. Драматичні етюди.

Рекомендована література:

- Ільницький Олег. Український футуризм (1914-1930). Львів: Літопис, 2004.
- Нич Ришард. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство. Львів: Літопис, 2007.

Змістовий модуль 3. Інтерпретаційні стратегії.

Тема 8. Пересотворення національної літератури. Процес перекладання, стратегія та стилізація. Діахронія та синхронія. Інтерпретація творів давньої літератури.

Рекомендована література:

- Павличко Соломія. Фемінізм. Київ : Основи, 2002.
- Павлишин Марко. Ольга Кобилянська : прочитання. Харків: Акта, 2008.
- Ушкалов Леонід. Сковорода та інші: Причинки до історії української літератури. Київ: Факт, 2007.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Поетика і риторика в дії.												
Тема 1. Письмо як мистецтво. Поетика і риторика в дії. Дещо з історії українського шкільництва XVII–XVIII ст.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Жанри літературного тексту. «Всесвітня павутина». Література в Інтернеті. Модерна комунікація.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Літературна есеїстика. Мемуаристика та студії з психології творчості.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Разом — зміст. модуль 1	36	12	–	–	–	24	–	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. Психологія творчості.												
Тема 4. «Проза життя». Мала проза. «Підручник» Майка Йогансена «Як писати оповідання».	6	2	–	–	–	4	–	–	–	–	–	–

Тема 5. Експериментальна проза. Як написати бестселлер. Пародії та містифікації.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 6. Мистецтво поетичне. Література для дітей. Читання для задоволення. Писання для читача «дошкільного та молодшого шкільного віку». Опрацювання народної казки. Літературна казка. Віршована казка.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 7. Мистецтво драматичне. Сценаристика. Адаптаційний сценарій: сценарій на основі художнього твору. Сценарій для театрального дійства.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Разом — зміст. модуль 2	42	14	–	–	–	28	–	–	–			–
Змістовий модуль 3. Інтерпретаційні стратегії.												
Тема 8. Пересотворення національної літератури. Чужомовні твори українських письменників. Переклад «жіночого» тексту.	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Разом — зміст. модуль 3	12	4	–	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Загалом:	90	30	–	–	–	60	–	–	–	–	–	–

5. Самостійна робота

№	Назва теми	Год.
1	Творче письмо. Персоналізована нарація.	6
2	Композиція або структурний принцип організації тексту.	6
3	Пошук за сюжетами у глибинах Інтернету.	6
4	Подорожні щоденники.	6
5	Магічний реалізм, химерна проза.	6
6	Модерна мітотворчість.	6

7	«Курйозна поезія»: раки літеральні та інші «штучки поетицькі».	6
8	Радіо-п'єси.	6
9	Сценарій і режисура книжкової презентації.	6
10	Інтерпретація творів давньої літератури.	6
	<i>Загалом:</i>	60

6. Методи контролю

Основний метод контролю студентів — письмові тестові завдання, реферативні огляди, презентація опрацьованих матеріалів. Курс передбачає диференційований залік.

7. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання праці студента здійснюється за такими показниками:

Відвідування лекцій	10 балів
Контрольні тести (2)	20 (10 + 10) балів
Реферативні огляди (2)	10 (5 + 5) балів
Презентації матеріалів (2)	10 (5 + 5) балів
Диференційований залік	50 балів
<i>Загалом:</i>	100 балів

Переведення в оцінку за 4-бальною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік

A	91—100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81–90	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71–80		<i>Добре</i>	
D	61–70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51–60		<i>Достатньо</i>	

9. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програми.
2. Методичні вказівки до навчального курсу.
3. Матеріали для самостійної роботи студентів.

10. Рекомендована література

Базова

1. Барабаш Юрій. Вибрані студії: Сковорода. Гоголь. Шевченко. Київ, 2006.
2. Гусейнов Григорій. Незаймані сніги. Дніпропетровськ, 2010.
3. Даниленко Володимир. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. Київ: Акаддемвидав, 2008.
4. Еко Умберто. Роль читача: дослідження з семіотики текстів. Львів: Літопис, 2004.
5. Ільницький Олег. Український футуризм (1914-1930). Львів: Літопис, 2004.
6. Історії Літератури: Збірник статей. Київ: Смолоскип, Львів: Літопис, 2010.
7. Матусяк Агнешка. Химерний Яцків. Львів: Піраміда, 2010.
8. Моренець Володимир. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. Київ, 2002.
9. Москалець Костянтин. Людина на крижині. Київ: Критика, 1999.
10. Нич Ришард. Світ тексту: поструктуралізм і літературознавство. Львів: Літопис, 2007.
11. Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.
12. Павличко Соломія. Фемінізм. Київ : Основи, 2002.
13. Павлишин Марко. Канон та іконостас. Київ:Час, 1997
14. Павлишин Марко. Ольга Кобилянська : прочитання. Харків: Акта, 2008.
15. Ушкалов Леонід. Сковорода та інші: Причинки до історії української літератури. Київ: Факт, 2007.
16. Шевельов Юрій. З історії незакінченої війни. Київ: Вид. “Києво-Могилянська академія”, 2009.

Допоміжна

17. Krzyzanowski Julian. Nauka o literaturze. Wrocław – Warszawa – Krakow. Wydawnictwo im. Ossolińskich, 1984.
18. Teorie literatury XX wieku. Pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego. Kraków: Znak, 2006.
19. Walter J. Ong. Orality and Literacy: The Technologizing of the Word. Routledge, London and New York, 2002.